



Osobnosti s erby – 57.část



V další části osobností s erby bych Vám zde rád představil čtyři významné hraběcí osobnosti Klubu českých turistů, spojených s jeho počátky.

Prvním výsledkem českého obrození v oblasti tělesné výchovy bylo založení tělovýchovné organizace SOKOL v roce 1862. Tento čin byl odpovědí na různé německé "turnerské" spolky. SOKOL organizoval turistické výlety či setkání na místech Čechům drahých (např. na Řípu). K tomu přispěl i další spolek, který bojoval o zachování českého života v severních Čechách - Národní jednota severočeská. Spoluprací těchto dvou organizací se stal pro českou turistiku

neobyčejně zásadní čin - založení Klubu českých turistů dne 11. června 1888 v Praze z iniciativy nadšenců v čele s Vilémem Kurzem st. (předseda Národní jednoty Pošumavské), Františkem Čížkem (předseda Národní jednoty Severočeské) a architektem Vratislavem Pasovským. Za předsedu si ustavující sjezd zvolil známého cestovatele a veřejného činitele Vojtěcha Náprstka. Od počátku byl Klub velice aktivní - velice rychle vyrostla síť turistických ubytoven, vznikla hustá síť značených cest a řada předních osobností země si považovala za čest, že mohla být jeho členy. Dnes KČT sdružuje téměř 40 000 turistů po celém Česku.



Jan Nepomuk František hrabě z Harrachu

* 2. listopadu 1828, Vídeň

+ 12. prosince 1909, Vídeň

Český šlechtic z doposud žijící rodu, politik, mecenáš, kavalír a rytíř Řádu zlatého rouna. Aktivně působil při rozvoji českého kulturního i politického života, mj. během budování Národního divadla v Praze. Měl velké vlastenecké smýšlení, staral se o české školství a podnikání.

Byl majitelem nejkrásnějších partií Krkonoš, které otevřel pro turistiku. Budoval turistické cesty a ubytovací kapacity. Po založení KČT se stal spolupracovníkem a podporovatelem. V roce 1892 byl jmenován čestným členem. Jeho podpora se vztahovala i na panství u Tábora. Národní památkový ústav věnoval letos tento rok právě Harrachům.



Ervin František hrabě Schlik z Holíče a Pasounu

* 23. ledna 1852, Seisenegg

+ 26. dubna 1906, Vídeň

Český šlechtic z doposud žijící rodu (on sám zemřel bezdětný) a velkostatkář, majorátní pán šlikovského fideikomisu Kopidlno a Staré Hrady. Celé území Prachovských skal, které mu patřilo, považoval za klíčové. V roce 1886 zde dal postavit dřevěnou lesní restauraci a chatu Prachov, která svému účelu sloužila 34 let. Hrabě Schlik pak velmi pomohl rozvoji turistiky v Prachovských skalách, zejména když dal roku 1886 postavit pod Zelenou roklí dřevěnou lesní restauraci V Sklípku. V následujících dvaceti letech postupně přejímal péči o turistiku v Prachovských skalách KČT. Došlo k tomu v rámci smlouvy, kterou s ním uzavřel klub.



Karel Bedřich hrabě Stadion-Thanhausen

* 13. prosince 1817, Vídeň

+ 24. května 1898, Veselí-Janovice na Úhlavou

Jeho osvícenost říšský hrabě sezením na Koutě byl zakládajícím členem KČT Domažlice. Zasloužil se o turistický ruch tím, že dával k dispozici své pozemky a správa hraběcích statků vždy vlídně vycházela vstříc KČT. Domažlickému odboru povolil postavit na jeho pozemcích na temeni Čerchova rozhlednu a chýši Pasovského, na kterou věnoval hlavní část potřebného stavebního materiálu. Bedřich Stadion stál vždy v řadách české historické šlechty. Pro naše snahy národnostní měl spravedlivé porozumění.

Rod Stadionů vymřel po meči Filipem Františkem Josefem 13. září 1908 (odpočívá v hrobce v Koutě na Šumavě), jejich dědictví přešlo na hrabata ze Schönbornu-Buchheimu.



Jiří František Eduard hrabě Stadion-Warhausen-Thanhausen

* 1. listopadu 1844, Štýrský Hradec

+ 18. května 1906, Trhanov (podle některých údajů Zbraslav)

Jeho Osvícenost říšský hrabě, dědičný říšský rada koruny bavorské, svěřenský pán na Trhanově, Všerubech, Zahořanech a Rýzemberku v Čechách a na Bohorodczanech a Przeroslu v Haliči, byl synovcem hraběte Karla Bedřicha, a také uznával a hmotně podporoval snahy KČT. Již po založení domažlického odboru neuzavíral své lesy před proudy turistů a na zbudování dřevěné rozhledny na Čerchově věnoval značné množství dříví. Na vrcholu Čerchova svolil výměnu svého pozemku pro KČT. Aktivně se zúčastňoval turistických slavností na Chodsku. Zvláště slavné bylo otevření dřevěné turistické rozhledny na Čerchově v roce 1894. Vybudoval novou silnici z Capartic na Čerchov, která byla na jeho počest nazvána „Stadionkou“. Na paměť této události byl vztýčen žulový obelisk.

Zdroj : www.kct.cz, www.geni.com, www.historickaslechta.cz, Wikipedia a [Almanachy českých šlechtických rodů](#)

Arnošt Drozd 08/2023

Příspěvek do *Genealogických a heraldických listů* 3/2023